

Tehnologii digitale in domeniul auditului

Andana Pintilie

Gestiunea si auditul afacerilor, Relații Comerciale și Financiar-Bancare Interne și
Internaționale, Universitatea Româno-Americană, București

“Auditors in the future will be competing on the basis of productivity, which will essentially mean who has the fastest hardware and software. And fraud, in the classical sense, will be all but impossible”

Albert Fingerhut

Professor of Finance and Business Transformation at NYU’s Stern School of Business

Abstract

Transformările digitale și preponderența volumelor mari de date au determinat întreprinderile să se adapteze la o lume electronică și să își modifice practicile comerciale, inclusiv auditul. În conformitate cu Forbes-KPMG, „Audit 2025”, 80% dintre persoanele chestionate au afirmat că auditorii trebuie să folosească mai multe eșantioane și tehnologii mai sofisticate pentru colectarea datelor și efectuarea analizelor în zilnic muncă, pentru a obține rezultate mai performante. Lucrarea de față prezintă tehnologia cognitivă în domeniul auditului și realizează o analiză comparativă a unora dintre tehnologiile digitale folosite în audit.

Cuvinte cheie: audit, digitalizare

Tehnologii digitale in domeniul auditului

Transformările digitale și preponderența volumelor mari de date au determinat întreprinderile să se adapteze la o lume electronică și să își modifice practicile comerciale. Analizele de date schimbă modul în care mulți oameni se gândesc la afaceri și abilitățile care vor fi necesare în următorii ani. Conducerea, auditorii, autoritățile de reglementare și guvernul au un interes și doresc simplificarea modului în care datele sunt culese și analizate (Sidhu, 2019).

Cum se reflectă era tehnologiei în digitalizarea auditului?

Una dintre cele mai importante concluzii ale raportului Forbes Insights / KPMG „Audit 2025” este că 4 din 5 respondenți –adică 80% dintre persoanele chestionate– au afirmat că auditorii trebuie să folosească mai multe eșantioane și tehnologii mai sofisticate pentru colectarea datelor și efectuarea analizelor în zilnic muncă, pentru a obține rezultate mai performante și un grad mai ridicat de analiză.

Tehnologia cognitivă în domeniul auditului

Tehnologia cognitivă - cunoscută și sub denumirea de inteligență artificială - poate plonja prin vasta rețea de date și poate efectua analize digitale ale acestor date într-un mod imposibil chiar și pentru o întreagă echipă de auditori de astăzi. Tehnologia cognitivă implică algoritmi care permit software-ului să absoarbă informații, să motiveze anumite aspecte și să gândească în moduri similare ca oamenii. Aceasta include, de asemenea, un proces cunoscut sub numele de învățare automată, unde computerele pot corecta cursul și încercă noi strategii atunci când întâlnesc obstacole sau necunoscute în munca lor.

Auditorii pot folosi tehnologia cognitivă pentru a-și reprograma munca, astfel încât să poată efectua analize de date structurate și nestructurate în moduri care nu erau posibile acum câțiva ani. De exemplu, un auditor poate examina informații din surse netradiționale (cum ar fi mass-media, TV, radio și internet), poate procesa înregistrările financiare și de altă natură ale

clientului și utiliza analize avansate pentru a obține o viziune mai clară asupra posibilelor riscuri. Și, pe măsură ce procesele tradiționale ale profesiei de audit și raportarea financiară revin, este esențial ca firmele să adopte acum tehnologii avansate. (Insights Team, 2018)

Inteligența artificială intră acum în joc pentru a reuni datele, analizele și procesul decizional uman. Tehnicile de prelucrare a limbajului natural și capacitatea de a citi și procesa date nestructurate câștigă, de asemenea, încrederea auditorului uman, lucrând în scopul ajutorării acestuia și simplificării muncii sale, nu pentru a-l înlocui. Deși, se vehiculează că în următorii 10 ani, meseria de contabil, de exemplu, va dispărea, fiind mult mai ușor pentru inteligența artificială și diferite soft-uri avansate să țină evidența contabilă sau să facă predicții mai precise în diferitele domenii ale firmei. (Insights Team, 2018)

Analiza predictivă a datelor

Analiza predictivă implică utilizarea unor tehnici avansate de analiză a datelor pentru a face predicții bazate pe probabilități asupra viitorului și poate implica tehnologii avansate, cum ar fi inteligența artificială, pentru a rafina aceste predicții. În contextul auditului de înaltă calitate, auditorii pot folosi instrumente digitale pentru a extrage informații din sistemele unei organizații și apoi utilizează analize predictive pentru a identifica modele care se aliniază sau nu se aliniază la rezultatele și tendințele anticipate.

Auditorii pot folosi astfel datele clientului și le pot combina cu datele din industrie sau de piață pentru a permite o înțelegere mai profundă și mai solidă a stării afacerii și a oricăror riscuri implicate. Auditorii externi care lucrează cu un client pot utiliza analize predictive pentru a evalua dacă datele financiare sau de altă natură ale clientului sunt conforme cu normele în vigoare atât din cadrul companiei, cât și din partea statului. Astfel, pe măsură ce această capacitate este folosită pe scară mai largă, auditorii vor avea un instrument puternic pentru a înțelege acuratețea informațiilor raportate și pentru a promova calitatea auditului. (Insights Team, 2018)

Tehnologii inteligente în audit

Auditul privind situațiile financiare a furnizat mult timp respectarea încrederii și va continua să facă acest lucru. Dar în mediul de afaceri de astăzi, auditurile poate face și mai multe. Progresele în tehnologie și o explozie de date au schimbat jocul. Organizațiile și investitorii au acum acces la o arie de informații mult mai extinsă și mai profundă, care ar fi fost de neconceput acum un deceniu.

În continuare vor fi prezentate cele mai noi tehnologii ale momentului pentru asistarea activității de audit, a căror bază a fost pusă de companiile cu cele mai remarcate în acest domeniu.

KPMG Clara

KPMG Clara reunește analizele de date, colaborarea și fluxul global de audit într-o singură platformă de audit, îmbunătățind semnificativ calitatea auditului, ajutând la depistarea precoce a factorilor de risc. Aceasta presupune:

- tehnologii integrate de ultimă oră, care ajută la exprimarea unor judecăți de audit mai bine informate asupra populațiilor în număr mare;
- colaborarea facilă dintre client și echipa de audit la nivel global prin intermediul unui portal online securizat;
- perspective mai detaliate ale auditului, livrate în timpul procesului de audit;
- accesul la cunoștințe profunde ale industriei și informații relevante, care aduc claritate problemelor, reglementărilor și standardelor complexe, indiferent de locul în care apar pe tot globul;
- un audit consistent și robust în mai multe locații, în același timp.

Există mulți factori diferiți care pot afecta proiecțiile pentru viitor, unele cu un impact mai mare decât altele, atunci când sunt evaluate previziunile și ipotezele cheie. KPMG Clara se concentrează asupra faptului că are cel mai mare impact asupra estimării și proiectează multe rezultate, izolând cele cu cea mai mare sensibilitate la schimbare (KPMG).

Cel mai important aspect care face ca KPMG Clara să fie un software indispensabil, dar și foarte apreciat, este acela al interfeței prietenoase, dar și interactivitatea de care dă dovadă prin introducerea inteligenței artificiale, fiind un adevărat asistent tehnologizat al auditorului (KPMG).

Platformele inovatoare Ernst and Young

EY Canvas – aplicații mobile.

EY Canvas este prima platformă total online de audit. Este găzduită pe serverele private Ernst and Young, aceasta legând echipa de audit cu clienții, indiferent de locul în care are loc auditul. Aceasta este multilinguală, putând fi folosită în 10 limbi de circulație internațională.

Platforma permite auditorilor să navigheze, să coordoneze, să gestioneze și să conducă un audit consistent la nivel global, indiferent de dimensiune, complexitate sau locație, dar și clienților să monitorizeze în timp real progresul echipei de audit. De asemenea, ajută la satisfacerea așteptărilor și a nevoilor în evoluție ale întreprinderilor, autorităților de reglementare și investitorilor.

Platforma reunește mai multe aplicații mobile, cum ar fi:

EY Canvas Engage ajută să menținerea auditul în mișcare și la respectarea termenelor limită, afișând acțiunile necesare pentru buna desfășurare a activității de audit. Ecranul său ușor de utilizat permite echipei de auditori să-și vizualizeze sarcinile specifice și să se concentreze pe acestea. Este o modalitate foarte bună pentru membrii echipei care călătoresc în diverse locații să revadă documentele în timp ce ei se află în mișcare. De asemenea, salvează timpul clienților în susținerea auditului, deoarece cu ajutorul camerei de luat vederi integrată a smartphone-ului este permisă captarea dovezilor de audit și încărcarea acestora în siguranță direct pe platforma EY Canvas, fără a fi stocate în memoria telefonului mobil.

EY Canvas Inventory permite echipei de audit să înregistreze numărul inventarelor pe dispozitivul mobil și să le încarce direct în EY Canvas.

Cu ajutorul EY Canvas Pulse echipa de audit poate să furnizeze actualizări de stare în timp real clienților lor oricând și de oriunde, datorită vizibilității instantanee a statusului misiunii de audit, a termenelor și a performanței echipei (EY).

EY Helix.

Analiza transformă auditul. În fond, folosirea analizei la EY este ghidată de un singur principiu: nu este vorba despre instrumente care caută probleme, ci despre auditorii care au în vedere ceea ce înseamnă datele analizate și evaluarea implicării lor în audit.

EY Helix oferă echipelor de lucru capacitatea de a analiza volume mai mari de date relevante din punct de vedere al auditului pentru a obține informații și o înțelegere mai aprofundată a operațiunilor financiare și de afaceri ale clienților EY.

Creșterea încrederii în raportarea financiară prin dezvăluirea tiparelor ascunse și tendințelor din datele financiare ale clienților este unul dintre beneficiile oferite de EY Helix. De asemenea, se dorește crearea unei imagini mai vaste a activităților de afaceri și identificarea clară a tendințelor și anomaliilor din procesele de afaceri, pentru a ajuta direcționarea efortului de investigație în domeniile potrivite, precum și îmbunătățirea proceselor și controalelor din cadrul afacerii.

Analizatorii cheie din cadrul EY Helix includ:

Analizatorul GL (general ledger): Examinează și analizează registrele jurnal de orice dimensiune a datelor pentru a îmbunătăți planificarea auditului și definirea domeniului, înțelegerea performanței afacerii și auditului;

Analiza domeniului de activitate: Ajută echipele de audit să prezinte și să organizeze date financiare pentru a informa strategia în domeniul de audit;

Analizatorul de inventar: oferă analize pentru a înțelege mai bine inventarul și eficiența auditului în această activitate;

Analiza datoriilor comerciale: auditarea datoriilor comerciale și a cheltuielilor aferente;

Analiza veniturilor și a creanțelor comerciale: colectează și analizează activitatea veniturilor și a creanțelor pentru a efectua o analiză detaliată asupra aspectelor cheie ale ciclului comanda-la-numerar;

Analizator de credite ipotecare: Oferă capacitatea de a evalua profilul de risc al portofoliului de credite ipotecare al unui client, atribuind praguri și ponderi factorilor de risc (EY).

EY Atlas.

Reputația companiei EY s-a clădit în urma rigurozității modului de analiză a afacerilor practicat. Activitatea firmei s-a bazat pe anticiparea schimbării, pe mișcările de pe piețele de capital, pe tendințele de reglementare sau inovarea tehnologică, astfel ajutând clienții să se adapteze, să rămână la curent cu orice schimbare a standardelor, fără a omite însă nevoile fiecărei afaceri în parte.

EY Atlas este o platforma globală de contabilitate și raportare financiară. Aceasta ajută la furnizarea audituri de înaltă calitate, deoarece echipele EY sunt „dotate” cu date de cercetare și date tehnice mai rapide, mai bune și mai relevante. Optimizat pentru utilizarea pe smartphone-uri și tablete, acest instrument oferă auditorilor o modalitate consistentă și ușor de utilizat de a găsi informații atunci când sunt în mișcare, platforma fiind integrată în EY Canvas.

Există și aici un portal pentru clienți, care le oferă acestora acces direct la cunoștințele tehnice ale EY referitoare la contabilitate, raportare financiară și sistemul de reglementare în vigoare, precum și exemple de leadership (EY).

audimexEE.

audimexEE este un sistem de management al auditului pentru cele mai înalte așteptări cu privire la implementarea proceselor de audit și a structurilor corporative. Miezul sistemului reprezintă universul foarte flexibil al auditului, în care fiecare aspect al companiei clientului poate fi cartografiat. Acest lucru creează un sistem de management al auditului care se

potrivește mânășă cerințelor fiecărei firme și care permite un nivel maxim de automatizare. Bineînțeles, audimexEE sprijină toate fazele activităților de audit convențional, cum ar fi planificarea, implementarea, urmărirea și raportarea.

În audimexEE există posibilitatea de a crea propria viziune asupra companiei și a o structura într-o ierarhie sau matrice pe mai multe nivele. În audimexEE se pot face următoarele operațiuni:

Plan pe termen lung: audimexEE permite estimarea riscului și datele scadente ale obiectelor de audit într-o perspectivă pe termen lung.

Planificarea auditului: Aici se pot defini obiectele de audit care stau la baza planului anual. Fiecare obiect din universul de audit poate fi inclus în planul anual, fie ca obiect de audit obligatoriu, fie ca obiect de audit "bazat pe risc".

Raportarea: universul de audit din audimexEE este de fapt modelul companiei. Dacă vă gândiți la raportare, multe rapoarte sunt structurate de-a lungul structurii companiilor. Un exemplu ar fi un raport care să arate măsurile deschise în funcție de proces și de domeniul de activitate. Domeniile de activitate sunt noduri structurale în ierarhia companiei.

Definirea responsabilităților: De asemenea, se pot aloca persoane (auditori, auditori, autoevaluatori etc.) la structura companiei. Aceste informații pot fi utilizate pentru a obține liste de discuții pentru raportul de audit.

Permișiuni: În combinație cu sistemul de permișiuni, vă puteți asigura că utilizatorii au acces numai la obiectele din zona de responsabilitate. Un exemplu ar fi responsabilitatea urmării în cazul în care auditorii care sunt încadrați într-un departament au acces numai la recomandările din departamentele lor (audimex ag).

Concluzii și previziuni

Analizând piața în continuă schimbare și evoluția tehnologică, putem afirma că implementarea unor noi programe de software în cadrul auditului este la fel de importantă ca

și introducerea acestora în contabilitate. Revoluția în această privință înseamnă furnizarea unui „audit cu valoare adăugată” pentru clienții de pretutindeni, care va aduce recomandări mult mai bine documentate privind modalitatea de optimizare a proceselor de afaceri, a sistemelor de control intern și a sistemelor de gestionare a informațiilor incluse în fiecare audit.

Se presupune că meseria de contabil va dispărea peste 10 ani. Dar cea de auditor? Vor fi capabile programele software sau inteligența artificială să preia frâiele unei afaceri, de la monitorizarea activității, depistarea erorilor și până la luarea deciziilor?

Preferabil ar fi să nu se întâmple asta. Aceste programe ar trebui folosite ca și asistenți, tocmai pentru a susține deciziile manageriale, dar nu pentru a înlocui în totalitate factorul uman. Câteodată deciziile luate de o minte umană nu sunt doar fundamentate științific, dar implică și afecțiunea de care doar o persoană este capabilă.

Ceea ce companiile de talia KPMG sau EY au reușit să inoveze, ar fi ideal să se aplice nu doar în cadrul acestora, respectiv în cadrul afacerilor clienților lor, ci și în misiunile de audit și consultanță ale altor firme cu același profil de activitate. Nivelul contextual al pieței este unul bun, iar asta datorită specialiștilor în domeniu, însă introducerea tehnologizării ar putea duce auditul pe culmile evoluției. Nu doar că munca depusă de auditori ar fi ușurată considerabil, dar și rezultatele ar fi mai rapide și mai bine documentate, urmând ca recomandările propuse de aceștia să dea roadele scontate în proporție de 100%.

Luând în calcul cele prezentate în acest articol, o companie auditată într-un mod digitalizat ar fi mult mai competitivă pe piață și s-ar adapta cu o mai mare ușurință schimbărilor din mediul de afaceri. În concluzie, tehnologizarea auditului ar aduce numai beneficii, atât pentru echipele de lucru, cât și pentru clienții acestora, iar utilizarea programelor specifice va lua amploare din ce în ce mai mult în perioada următoare.

Bibliografie

- audimex ag. Preluat de pe www.audimex.com: <http://www.audimex.com/audimexee.html>
- EY. Preluat de pe www.ey.com: https://www.ey.com/en_gl/audit/technology/canvas
- EY. Preluat de pe www.ey.com: https://www.ey.com/en_gl/audit/technology/helix
- EY. Preluat de pe www.ey.com: https://www.ey.com/en_gl/audit/technology/atlas
- Insights Team. (2018, Octombrie 19). Preluat de pe www.forbes.com:
<https://www.forbes.com/sites/insights-kpmg/2018/10/19/artificial-intelligence-real-breakthroughs-the-practice-and-promise-of-ai-in-auditing/#79d2d0b56c10>
- Insights Team. (2018, Iulie 16). Preluat de pe www.forbes.com:
<https://www.forbes.com/sites/insights-kpmg/2018/07/16/three-technologies-that-will-change-the-face-of-auditing/#5d6f57ac7544>
- KPMG. reluat de pe home.kpmg: <https://home.kpmg/uk/en/home/services/audit/audit-data-and-analytics/kpmgclara.html>
- KPMG. Preluat de pe home.kpmg: <https://home.kpmg/uk/en/home/insights/2017/10/kpmg-clara-dynamic-audit-technology.html>
- Ryan, C. (2018). Preluat de pe accountingweekly.com: <https://accountingweekly.com/will-the-audit-be-dead-in-10-years/>
- Sidhu, H. (2019). Preluat de pe www.ey.com: https://www.ey.com/en_gl/digital-audit/audit-digitization-transformative-age

Acest articol poate fi citat astfel:

Pintilie, A. (2019). Tehnologii digitale în domeniul auditului. *Studii și Cercetări Academice*. Vol. 1, 30-40. DOI: <https://doi.org/10.36068/J2.1.0.3>
